

Élő Erdély Diákszemmel

A Gyergyói Régiói Jövőbeni lehetőségei és fejlesztése

2014

A Gyergyói Régiói Jövőbeni lehetőségei és fejlesztése

Bevezetés, Bemutakozás :

Bevezetéképpen szeretnék egy pár szót szólni a pályamunka megálmodásáról és hogy milyen göröngyös út vezetett el addig a pillanatig, ameddig erre a pályázatra bukkantam.

Székelyföldön születtem azon belül is a Gyergyói medence központjának számító Gyergyószentmiklós városában. Általános iskolai tanulmányaimat Gyergyószentmiklóson a Kós Károly általános iskolában végeztem, onnan felvételt nyertem a Csíkszeredai Vence József faipari líceumba, ahol erdésztechnikusként végeztem. A sikeres érettségi letétele után, mivelhogy a távoktatás megszűnt Sopronnal ennek okán felvételt pályáztam a Sopronban található Nyugat-magyarországi egyetem erdőmérnöki karára, azon belül vadgazdálkodási szakmérnök szakirányra. Ezen tanulmány sikeres elvégzése után hamarosan elhelyezkedtem az Ausztriában található Eszterházy erdészethez. Itt hamarosan beláttam, hogy a terveim és a céljaim eléréséhez nem megfelelőek a lehetőségek és ezért újra Sopronban kezdtem építeni a jövőt és ezen munkálkodom nap mint nap, bármilyen kis lépéssel, de napról napra egyre közelebb kerülök a célhoz. Aztán hamarosan rátaláltam az Erdőmérnöki kar erdőpedagógiai mesterképzési szakára.

Eközben rábukkantam erre a pályázati lehetőségre és sikeresen regisztráltam. Azért örvendtem ennek a pályázati lehetőségnek, mert a Gyergyói régióval kapcsolatos információk gyűjtése már régóta érdekel és a jövőben ezeknek az információknak a birtokában esetleg szeretnék hasznosat is cselekedni a Gyergyói közösségért.

A régió bemutatása

Szeretnék pár szót szólni a fejlesztendő régió elhelyezkedéséről és jövőbeni lehetőségeiről. A Gyergyói régió az ezeréves Magyarország legkeletibb pontja. A mai napig egy különleges és egyedülálló ökoszisztémával rendelkezik, amely egy más európai, fejlett régióval is felvehetné a versenyt mind turisztikailag, mind gazdaságilag. A Gyergyói medencét délről a magyarok szent hegye a Hargita hegység, Nyugatról a Görgényi havasok, északról a Kelemen havasok (ez a Görgényi és Kelemen Havasok Wass Albert havasai) és keleten pedig az ezeréves határvidéke a Gyergyói havasok. (Békási szoros, Gyilkos tó és a Nagyhagymás hegységek határolják) (KÉP- térkép – domborzati például)

Mivel a Gyergyói régió ezekkel a hegységekkel van körülölvve, úgy érzem hogy nagyon sok lehetőség tárulkozik ezáltal Gyergyó vidékének a jövőben, ha ezeket a lehetőségeket nem csak kihasználjuk, hanem okosan felhasználjuk a sikeres célok eléréséhez.

Ezek a lehetőségek sokrétűek és alkalmasak a komplex felhasználásra, ezért szeretnék egy pár szót szólni ezekről:

Fejlesztési lehetőségek a Gyergyói régióban :

Vadászat :

Ami a szívemhez és hozzám közel áll az a Gyergyói régió vadászati lehetőségei a múltban és a jövőben. A Gyergyói régióról tudni kell, ami a diplomamunkám fő témája is volt minden év január huszadikán régi erdélyi fejedelmek szokása szerint a Gyergyói Havasokban rendezték a Királyi Bölényvadászatokat. Ez egy olyan esemény volt a tizenhatodik századig a Gyergyói medencében, hogy egész európa királyai ide gyűltek össze kikapcsolódni, az időt mútatni és a jövőre nézve ügyes bajos dolgait meg tárgyalni. A Királyi Bölényvadászatok székhelye a Gyergyószárhegyi Lázár kastély ahol ahol Erdély legnagyobb fejedelme Bethlen Gábor is nevelkedett. A Lázár grófok címerállata is bölény volt csak mivel a 17. században kiveszett ezért székelyükben a címerállatukat lecserélték szarvasra. A Gyergyói régió a mai napig több helyen is őrzi a bölényekkel kapcsolatos múltját például a Görgényi Havasokban található Bölényfő (wörful zimbruluj) és a Bölénypatak (izvorul zimbruluj) vagy a Gyergyói Havasokban található Likas barlang ahova a fejedelmek hajtói a bölényeket üzhették kutyáikkal. A Gyergyói havasokban található Belkényfő és a Belkény patak mivel hogy a székelyek a bölényeket belényeknek, belkényeknek nevezték. Ami érdekesség, hogy az egész Gyergyói régiót a Békény patak (rég neve Belkény patak) (üzvarea belkhie) szeli ketté, amely a Marosba torkollik. (főképp lesz egy bölény a Gyergyói medencében kép!!!)

Napjainkban amik található vadfajok azért fontosak a Gyergyói régióknak, mert az kevés régióknak adatik meg, hogy ilyen változatos vadállományal és ilyen összetett ökoszisztémával rendelkezzen. A Gyergyói régióban megtalálható vadfajok, amelyek Európában alig vagy ha megtalálható szigorúan védettek az nálunk akár vadászható is, mert akkora a vadállomány nagysága, hogy a vadászatukat is engedélyezik.

Megtalálható nálunk a barna medve, a kárpáti szarvasbika, a kiváló vaddisznó, a farkas, a hiúz, a zerge, a siketfajd. A sasok és a sólymok különböző egyedei vadászfegyverként használhatóak vagyis egyszóval sólymászatonk nevezhetjük, amit ezen a vidéken igenis pompás körülmények között lehetne bemutatni, amely az erdélyi királyok körében, Mátyás király idejében volt a legfelkapottabb a királyi udvarokban.

Lovas fejlesztés, felhasználás :

Mivel a Gyergyói régióban a mai napig annyi ló és ló tartó található, mint talán egyetlen megyei jogú városban és környékén sem. Ezt a tényezőt is pozitív irányba lehetne fejleszteni, mint lovas falkavadászat, lovasíjászat és a lóhátról való sólymászatonk is. (3kép)

Ökoturisztikai lehetőségek a Gyergyói medencében

A Gyergyói medence adottságaiból adódóan nagyon sok és szerteágazó ökoturisztikai programot lehetne elindítani. Öko-túrák a Gyergyót körülvevő havasokban, hegymászások a közelben lévő

nemzeti parkokban, Ökológiai környezetben több eszközzel végrehajtható túrák lebonyolítása(bicikli, lovasszán,lovaskocsi, lóháton, quad, enduro, krossz)

Vallási turizmus (régi templomok kápolnák saját kép !)

Egészségturizmus

A Gyergyói régió elhelyezkedésének köszönhetően egy olyan egyedi klíma alakult ki, amely csak a Gyergyói medencére jellemző. Székelyföld legnagyobb leírója Orbán Balázs szerint is Gyergyóban a nyár egy késő augusztusi délutánra esik ebből következtethetünk is Gyergyó vidéke elég hűvös és nem melegszik fel nagyon huzamosabb ideig. Azért is van, hogy a mai Románia leghidegebb pontjaként tartják számon és ebből kifolyólag is a Gyergyói medencében megtalálható több jégkorszaki növény is. Ebből kifolyólag napjaink legnagyobb kincse az iható víz, az emberi felhasználásra alkalmas víz ez pedig a Gyergyói medencében lépten nyomon megtalálható, mert majdnem minden kis szikla alól forrás csörgedezik. Példának okául, Gyergyó Borszék település megalapítója Zimmenthauzent Antal aki Bécsi születésű vidékfejlesztő volt az ezernyolcázás években Gyergyóba érkezve meglátta a vízben rejlő lehetőségeket. Gyergyói területeket kibérelve és a vizek minőségét és összetételét tanulmányozva ezeket Bécsbe szállítva az ezernyolcázás években az európai ásványvíz konferencián a Gyergyó Borszéki ásványvíz az ásványvizek királynője címet érte el. Gyergyó környékén nagyon sok összetételű ásványvízforrás található úgy gyógyfürdő mint iható ásványvíz hasznosítási formájában is.

Erdei melléktermékek begyűjtése turizmus

A Gyergyói régió növény összetétele között nagyon sok növény, erdei-gyümölcs és gomba található amelyek emberi fogyasztásra alkalmasak és az európai unióban bio terméként értékesíthető lehetne ez mind megtalálható . Ezeknek szervezett begyűjtését kellene szorgalmazni, hogy ez a kis kincs ne más régióból ideiglenesen betelepülő haszonleső emberek kezébe kerüljön, hanem a Gyergyói régióban lakó emberek megélhetését tegye jobbá azzal, hogy ezeket feldolgozva és értékesítve munkahelyeket lehetne teremteni hosszú távon és nem csak ideiglenesen. Mivel napjainkban tudjuk, hogy egyre nagyobb a legális szennyezés, amit az emberekkel szemben követnek el ezért egyre többen a tudatos felhasználás irányába mozdulnak el és inkább többet kutatva és keresve és a megtalált termékre több hetet várva, de egy egészséges élelmiszert szeretne elfogyasztani, mint

például : gyógyteák, gyümölcsök, gombák, fűszernövények, különböző italok, szörpök, dzsemek, -amelyek mindegyike egy mai napig érintetlen ökoszisztémából kerül ki.

Faipari tevékenység a nagyvilágnak hozzáférhetővé tévése

A Gyergyói régióban azt tudjuk, hogy már nagyon régóta a fenyő feldolgozása biztosítja a mindennapi betevőt. Amikor még anno Erdélyben nem voltak utak és vasutak egyetlen kereskedelmi útvonal a nagyvilág felé a Maroson való tutajozás volt. A Maros biztosította a Gyergyói kereskedelem beindítását a tizenharmadik századtól, már ekkor megjelentek Gyergyóban az örmény és zsidó kereskedők, ahogy teltek múltak az évszázadok az ipar egyre jobban gyorsult és az ezerhétszáz, ezernyolcázás évekre a Gyergyó környékén található erdők nagysága lecsökkent, akár mint napjainkban mivelhogy az ide települt kereskedők csak a faanyag kereskedéséből és az erdő kitermeléséből éltek. Ezért lehet hogy a Gyergyói medence nem egy nagy területen fekvő régió, de a fához értő mesteremberek igazán a fa megmunkálásának a mesterei.

Biciklis turizmus, Síturizmus, Lovasturizmus, Kutyasános turizmus

Nyugat-európát tekintve Gyergyó előtt egy fényes biciklis turisztikai központ helyszínét lehet elképzelni, mert ilyen pompás vidéken Nyugat-európai biciklis társadalom csak a legmerészebb álmaiban biciklizhet, ami nálunk egy kis fejlesztéssel könnyen megoldhatóvá lehetne tenni. Kis infrastruktúrális fejlesztéssel lehetővé lehetne tenni az idelátogató vendégek számára.

A Gyergyói medencében található öt pálya közül az országos átlag felett állnak és folyamatos fejlesztés alatt vannak. Ezeknek vonzása sok téli sportot kedvelő embert vonzanak ide, ami megint csak a Gyergyóban lakó emberek megélhetését biztosítja a téli időszakban.

Gyalogszerrel fárasztó volna bejárni ezeket a vadregényes tájakat ezért okosabb dolog lenne a lovas túrák fejlesztésével foglalkozni, mert kevesebb energia és egy más fajta kikapcsolódást tudna nyújtani, ami már az egész világon luxus kategóriának számító sportok közé tartozik. Nekünk pedig Gyergyói székelyeknek azt lehet mondani a vérünkben van a lóval való élet. Visszagondolva egy pár évtizedre mindegyikünk nagyszülőjének a mindennapi foglalkozása a ló segítségével történt. A zord időjárásnak köszönhetően egy pár éve a Gyergyói régióban kialakult egy olyan közösség

Katonai turizmus, történelmi turizmus

Gyergyó környékén már a honfoglalás óta határőri szolgálatot teljesítenek a székely határőrök és ezek napjainkig megőrizték a hagyományos határrendészeti szokásokat, amelyek napjainkban lehet hogy kissé feledésbe merültek de ez nem azt jelenti, hogy ezt teljesen el kell felejteni. Ezek a történelmi helyszínek napjainkban is megtalálhatók és felkutathatók, ha egy kutatásra kihelyezett csapat vállalja ezt az expedíciót, mert ezt a vidéket újra fel kell fedezni.

A katonai turizmuson belül több rész elhatárolódik, a honfoglalás kori határsávoknak a kutatása és felfedezése már a magyarok bejövetele előtt Attila idejében is foglalkoztatta a felfedezésre előreküldött csapatokat. A keleti Kárpátokon több behatolás történt, amelyek a következők :

- Tölgyesi szoros
- Békási szoros
- Gyimesi szoros
- Ojtozi szoros

Itt a több helyszínen való bevonulásnak a hasznos oldala az volt, hogy a bevonuló csapatokra nem jöhetett támadás és az ellenfeleket könnyebben tudták leleplezni. Ezen a vidéken Attila hadai is többször szálltak meg. Ami még érdekesség, hogy Attila feleségét a Hargita vidékén helyezték örök nyugalomra és ennek emlékét a Rika patak őrzi.

Összegzés

Ezen munkát már igazából régen elkezdtem és úgy lehet hogy most ért el egy olyan fázisig és adódott egy olyan lehetőség hogy ezeket a dolgokat, ha csak pár mondatban is de említést tegyünk róla. Ez lehet, hogy csak egy kis project de bármely kis részéről sokkal nagyobb volumenű leírásokat lehetne bemutatni. Azért örvendtem, hogy egy ilyen lehetőség adódott mert a székely identitásom megőrizve annak ellenére hogy tíz éve Sopron vidékén tartózkodom folyamatosan bennem volt a szülőföld kutatásának és fejlesztésének a vágya remélem, hogy ezzel a kis dolgozattal hozzá tettem egy kis szeletet a székelyföld újjáélesztéséhez. A későbbiek folyamán esetleg valakinek bármely kérdése vagy információre lenne szüksége én szívesen rendelkezésre állok. Sok kutatási anyagom van még a különböző székelyföldi és erdélyi településekre és ha egyszer lehetőségem lesz ezeket be is szeretném mutatni a nagyközönségnek úgy hogy ezáltal a mi kis szülőföldünk székelyföld vagy erdély felemelkedéséhez hozzájáruljon.

Ha volna egy olyan csapat, akik a székelyföld jövőjén gondolkoznának és tenni is akarnának azért hogy ez pozitív irányba mozduljon el én szívesen rendelkezésre állnék és amiben csak tudok a legjobb tudásom szerint segítenék.

Linklista

Első kép borító :

http://img6.indafoto.hu/7/0/1580_442cde81694ca09a626eeddefd1b74ca/194147_64476ae16a879bf6c30a495d7184aa1b_1.jpg

Erdei melléktermékek első kép :

http://jomagyararu.karahun.hu/webimages/gy_m_lcs/fagyasztott_erdei_gy_m_lcs.JPG

Erdei melléktermékek második kép :

http://m.cdn.blog.hu/at/atetovaltlanykonyhaja/image/varganya_hirip.jpg

Tartalomjegyzék

Élő Erdély Diákszemmel	1
A Gyergyói Régiói Jövőbeni lehetőségei és fejlesztése	1
A Gyergyói Régiói Jövőbeni lehetőségei és fejlesztése	3
A régió bemutatása	3
Fejlesztési lehetőségek a Gyergyói régióban :	4
Vadászat :	4
Lovas fejlesztés, felhasználás :	4
Ökoturisztikai lehetőségek a Gyergyói medencében	4
Egészségturizmus	5
Erdei melléktermékek begyűjtése turizmus	5
Faipari tevékenység a nagyvilágnak hozzáférhetővé tévése	6
Biciklis turizmus, Síturizmus, Lovasturizmus, Kutyaszásos turizmus.....	6
Katonai turizmus, történelmi turizmus	7
Összegzés	7
Linklista	9